

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I MALMÖ
 Avdelning 1

DOM
 2013 -12- 17
 Meddelad i
 Malmö

Mål nr
 11534-13

SÖKANDE

Konkurrensverket
 103 85 Stockholm

MOTPART

Polismyndigheten i Skåne
 205 90 Malmö

KONKURRENSVERKET	
2013 -12- 18	
Avd	LU
Dnr	636/2013
KSnr	3.513 Aktbil

SAKEN

Upphandlingskadeavgift enligt lagen om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller Konkurrensverkets ansökan och beslutar att Polismyndigheten i Skåne ska betala en upphandlingskadeavgift om 75 000 kr.

Dok.Id 183466

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 4522 203 20 Malmö	Kalendegatan 6	040-35 35 00	040-97 24 90	måndag – fredag 08:00-16:00
		E-post: forvaltningsrattenimalmo@dom.se		

1. The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions. This is essential for ensuring the integrity of the financial statements and for providing a clear audit trail. The records should be kept up-to-date and should be easily accessible to all relevant parties.

2. The second part of the document outlines the procedures for handling discrepancies. It is important to identify any errors as soon as possible and to investigate their causes. Once the cause of the discrepancy has been identified, appropriate steps should be taken to correct the error and to prevent it from recurring.

3. The third part of the document discusses the role of the internal control system. This system is designed to ensure that the organization's resources are used efficiently and effectively, and that the financial statements are free from material misstatements. The internal control system should be regularly reviewed and updated to reflect changes in the organization's operations.

4. The fourth part of the document discusses the importance of communication. All relevant parties should be kept informed of the organization's financial performance and of any issues that may arise. This will help to ensure that everyone is working towards the same goals and that any problems are identified and resolved as quickly as possible.

5. The fifth part of the document discusses the importance of transparency. The organization should be open and honest about its financial performance and about any issues that may arise. This will help to build trust and confidence among all stakeholders and will ensure that the organization is able to meet its obligations to its shareholders and to the public.

BAKGRUND

Polismyndigheten i Skåne har genomfört en upphandling avseende pallröntgen. Upphandlingen annonserades i tidningen Sydsvenskan den 8 augusti 2012. Mil Sec Sverige AB lämnade det enda anbudet i upphandlingen och den 3 oktober 2012 slöt polismyndigheten avtal med Mil Sec.

Förvaltningsrätten i Malmö har i dom den 6 maj 2013 (mål nr 2423-13) tagit ställning till en ansökan om överprövning av det ingångna avtalets giltighet enligt 16 kap. LOU. Rätten angav i sina domskäl bl.a. att även om tidningen Sydsvenskan är den största i Malmöregionen, är den så pass begränsad i fråga om läsare och geografiskt spridningsområde att polismyndigheten genom annonsen knappast kan anses ha möjliggjort en effektiv konkurrens. Förvaltningsrätten fann att polismyndighetens annonsering inte uppfyllde annonseringskraven i 15 kap. LOU och att det fanns förutsättningar att ogiltigförklara avtalet. Rätten ansåg emellertid att det var visat att den aktuella utrustningen behövdes för att skydda liv och hälsa och fann därför att det avtal Polismyndigheten i Skåne slutit med Mil Sec Sverige AB skulle bestå på grund av tvingande hänsyn till ett allmänt intresse.

YRKANDE OCH INSTÄLLNING

Konkurrensverket (KKV) yrkar att förvaltningsrätten enligt 17 § kap. 1 § 2 LOU förpliktigar Polismyndigheten i Skåne (Polismyndigheten) att betala 75 000 kr i upphandlingsskadeavgift. Till stöd för sin talan anger KKV i huvudsak följande. Av ordalydelsen i 17 kap. 1 § 2 LOU framgår att grunden för att påföra Polismyndigheten en upphandlingsskadeavgift är den lagakraftvunna domen i målet angående överprövning av det ingångna avtalets giltighet. I förevarande mål finns alltså ingen möjlighet att ompröva huruvida det ingångna avtalet är en otillåten direktupphandling. Omstän-

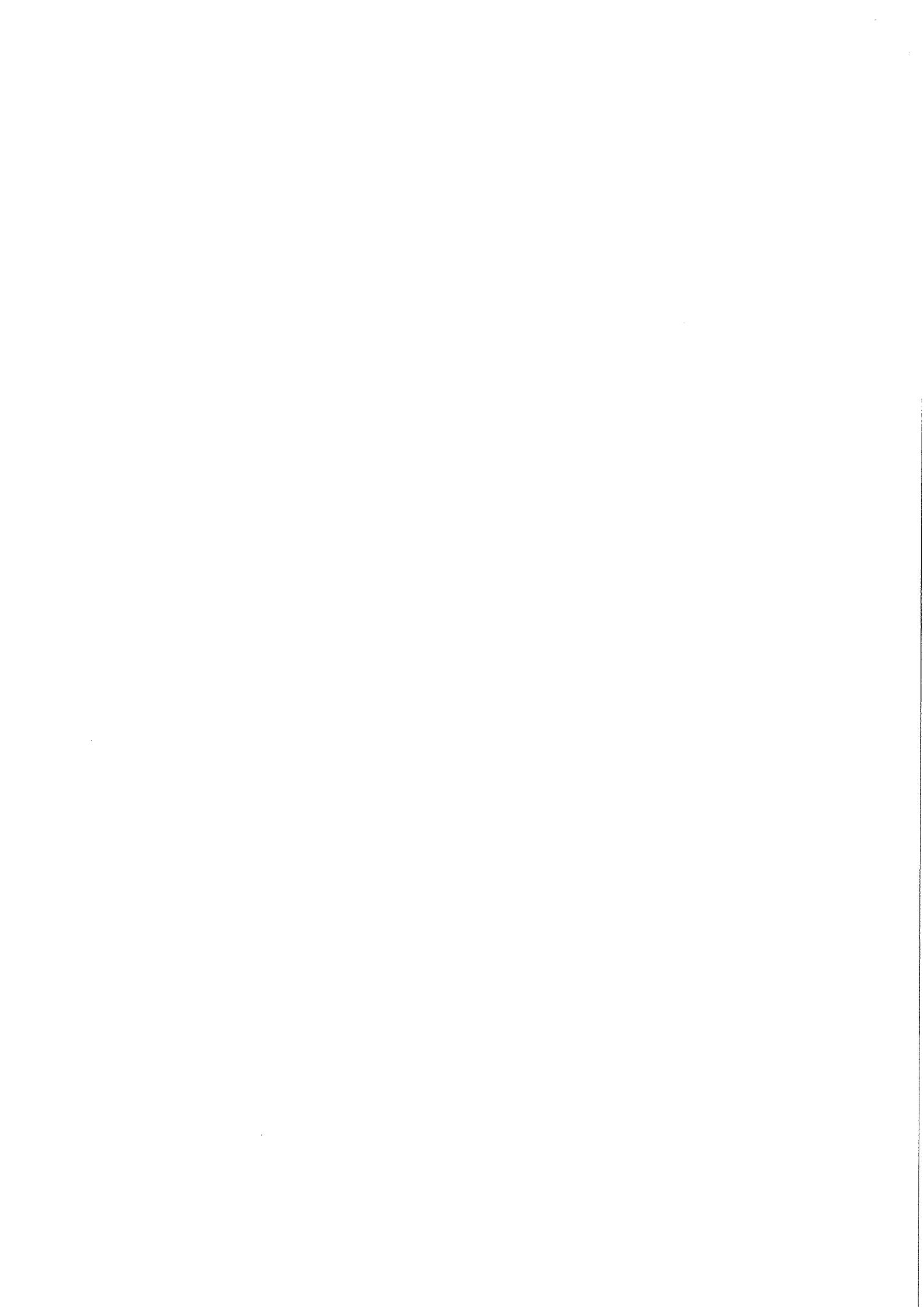

digheterna kring den konstaterade överträdelsen har i detta ärende om upphandlingsskadeavgift endast betydelse för sanktionsvärdet och avgiftens storlek.

Enligt KKV:s mening bör upphandlingsskadeavgiftens storlek beräknas med utgångspunkt i det ingångna avtalets värde. Därefter bör det prövas om det föreligger några förmildrande eller försvårande omständigheter i det enskilda fallet som kan inverka sänkande eller höjande på avgiften. KKV har i mål om upphandlingsskadeavgift på grund av otillåten direktupphandling ansett att avgiften för en sådan överträdelse av normalgraden bör ligga i mitten av den övre delen av tioprocentsskalan, det vill säga cirka 7-8 procent av avtalets värde.

Att avtalet har fått bestå på grund av tvingande hänsyn till ett allmänintresse, kan inte i sig motivera en lägre upphandlingsskadeavgift än vad som normalt bör utgå. Polismyndigheten har nämligen redan i ogiltighetsmålet fått tillgodoräkna sig att det fanns tvingande hänsyn.

Polismyndigheten har under ärendets handläggning framhållit att annonsering inte underlåtits helt utan trots allt skett, och att det därför föreligger förmildrande omständigheter vilka bör beaktas vid fastställande av upphandlingsskadeavgiftens storlek. Detta innebär förvisso att den aktuella upphandlingen genomförts med ett något större mått av transparens jämfört med om kontraktet tilldelats Mil Sec i det fördolda. Emellertid kan en sådan lokal annonsering inte alls ersätta den konkurrensutsättning som en korrekt upphandling enligt LOU utgör. Genom att endast annonsera i en regional tidning har Polismyndigheten vänt sig till en högst begränsad skara leverantörer på marknaden och därmed inte gett övriga potentiella anbudsgivare något tillfälle att konkurrera om affären. Detta utgör en tydlig överträdelse av principerna om transparens och likabehandling. Polis-

myndighetens annonsering i Sydsvenskan är därför inte en omständighet som kan påverka sanktionsvärdet i sänkande riktning.

Enligt KKV:s uppfattning har vare sig några förmildrande eller försvårande omständigheter som bör påverka avgiftens storlek framkommit. Avtalets totala värde uppgår till ett belopp om 1 010 000 kr. En upphandlingskadeavgift om 75 000 kr motsvarar ca 7,5 procent av kontraktsvärdet och utgör efter en sammantagen bedömning av omständigheterna en avskräckande och proportionerlig sanktion för den i den lagakraftvunna domen konstaterade överträdelsen.

Polismyndigheten bestrider bifall till KKV:s ansökan.

SKÅLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Allmän förvaltningsdomstol får enligt 17 kap. 3 § 2 LOU besluta att en upphandlande myndighet ska betala en särskild avgift (upphandlingskadeavgift) bl.a. om allmän förvaltningsdomstol i ett avgörande som vunnit laga kraft fastställt att ett avtal, trots att förutsättningarna för ogiltighet är uppfyllda, får bestå av tvingande hänsyn till ett allmänintresse.

Upphandlingskadeavgiften ska enligt 17 kap. 4 § LOU uppgå till lägst 10 000 kr och högst 10 000 000 kr. Avgiften får inte överstiga tio procent av kontraktsvärdet. Beräkningen av kontraktsvärdet ska ske enligt 3 kap. 3 och 4 §§ eller 15 kap. 3 a § LOU.

Värdet av ett kontrakt ska uppskattas till det totala belopp som betalas enligt kontraktet. En upphandling får inte delas upp i syfte att kringgå bestämmelserna i denna lag. Vid beräkning ska options- och förlängnings-

klausuler beaktas som om de utnyttjats. Vid beräkning ska den upphandlande myndigheten beakta direktupphandlingar av samma slag gjorda av myndigheten under räkenskapsåret (15 kap. 3 a § LOU).

När det gäller beräkningen av avgiftens storlek anförs bl.a. följande i förarbetena till 17 kap. LOU (prop. 2009/10:180 s. 197 f). Beslutande instans har ett betydande utrymme att inom givna beloppsramar fastställa avgiftens storlek. Sanktionen ska vara effektiv, proportionerlig och avskräckande. Ju allvarliga överträdelsen är, desto högre belopp bör avgiften fastställas till. Vid bedömningen av överträdelsens sanktionsvärde bör även vägas in hur klar överträdelsen kan anses vara. Ett oklart rättsläge bör påverka sanktionsvärdet så att överträdelsen anses mindre allvarlig. Otillåtna direktupphandlingar anses vara en av de allvarligaste överträdelserna inom upphandlingsområdet.

Vid fastställande av upphandlingsskadeavgiftens storlek ska, enligt 17 kap. 5 § LOU, särskild hänsyn tas till hur allvarlig överträdelsen är. I ringa fall ska någon avgift inte beslutas. Avgiften får efterges, om det finns synnerliga skäl.

Utrymmet för att en upphandlande myndighet ska undgå att betala en upphandlingsskadeavgift är ytterst begränsat och förbehållet rena undantags-situationer (prop. 2009/10:180 s. 198).

Förvaltningsrättens bedömning

Inledningsvis konstaterar förvaltningsrätten att det föreligger förutsättningar för att med stöd av 17 kap. 1 § 2 LOU besluta om upphandlingsskadeavgift.

När det gäller upphandlingsskadeavgiftens storlek finner förvaltningsrätten att Polismyndighetens överträdelse av principerna transparens och likabehandling är allvarlig, vilket innebär att sanktionsvärdet i detta fall får anses vara högt. Vad Polismyndigheten anfört om att viss annonsering trots allt skett är, enligt rättens mening, inte en omständighet som kan påverka sanktionsvärdet i sänkande riktning.

Förvaltningsrätten anser det av KKV yrkade beloppet, som uppgår till 7,5 procent av kontraktsvärdet, framstår som väl avvägt. Upphandlingsskadeavgiften bör därför bestämmas till 75 000 kr. Några synnerliga skäl för att efterge avgiften har inte framkommit. KKV:s ansökan ska således bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1B LOU)

Anders Mattsson

Målet har föredragits av Marita Ekdahl.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer

till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

